

KRONIKA

ŠACHOVĚHO ODDÍLU

VODNÍ STAVBY TÁBOR

KDO PO SOBĚ NIC NEZANECHAL,
JAKO BY NEŽIL.....

JOSEF HEŘMÁNEK

SVĚMU ODDÍLU NA POČEST ZAKLADATELŮ TĀBORS. ŠACHU

KARLA FIALY A JAROSLAVA FERRY

Ú v o d e m

Pokračovat v historických datech o tábořském šachu po vzoru Ferrova Památníku bylo mým dávným úmyslem, ale k provedení neměl jsem čas. Teprve změnou zaměstnání v roce 1960 mohl jsem svůj úmysl provést.

Původně chtěl jsem pokračovat stručnými záznamy uskutečněných akcí od doby, kdy se přestaly vést v klubu Fialy a DSK záznamy, t. j. od sjednocení tábořských klubů v roce 1945. Zápisník o činnosti ŠK Ferra začal jsem již dříve, brzy po jeho ustavení, ale ani tam jsem soustavně nepokračoval; za dobu téměř 10 let nashromáždil jsem výsledky různých turnajů a akcí a čekaly na vhodnou dobu, kdy se na ně dostane, aby byly zapsány do zápisníku. K tomu jsem se dostal teprve na podzim 1960.

Při třídění materiálu ujasňoval jsem si znovu historický význam Ferrova Památníku a čím více se mi dařilo získávat materiál o tábořském šachu a vžíval se do jeho bohaté činnosti, utvrzoval jsem se v rozhodnutí, že se pokusím o "něco", co by mohlo být pokračováním Památníku. To ovšem znamenalo vrátit se až k roku 1932, kde Ferrův Památník končí.

Sbírat prameny nebylo snadné. Existovala v té době v Táboře řada menších i větších šachových kroužků, jichž archivní materiál nebyl k dosažení. Bylo tedy třeba hledat materiál různě.

Vydatně mi pomohl materiál z pozůstalosti Jaroslava Ferry, daný mně k dispozici vdovou paní L. Ferrovou. Z písemností jsem zjistil, že Ferra se svými přáteli byl v desetiletí před druhou světovou válkou silně zaujat šachovými úlohami, zvláště tzv. pohádkovým šachem. Vytvořili v tomto oboru u nás málo známém řadu úloh a zveřejnili je v různých šachových hlídkách. Objev vynesl mně tedy další úkol; dokumentárně zajistit tento úlohový materiál jako vzácný obraz Ferrovy všestranné činnosti a charakteristický úkaz, nakolik dovede silná individualita ovlivnit svou činností nejbližší okolí. (S něčím podobným setkává se Tábor o dvě desítky let později; kdy vlivem horlivé propagace korespondenčního šachu prof. J. Barborou vyrostla v Táboře řada vynikajících korespondenčních hráčů).

Ferrové úlohy a úlohy jeho přátel (Pekaře, Kremsy, dr. Štěpánka, Loskota, Votruby) byly roztroušeny po různých časopisech a bylo je nutno vyhledat. Něco bylo v časopise "Tábor", něco v Prácheňských listech a v Prácheňském kraji, něco v Jihočeském kraji, v Jiskře Tábor, Rozsévači, v Jihočeském památníku, v časopise "My" reálného gymnasia v Táboře a jinde a také dosud neuveřejněné. Rovněž bylo nutno

vyhledat úlohový materiál ostatních tábořských problemistů, Fialy, Kurze, Křepelky a dalších. Bylo k tomu třeba hodně trpělivosti.

Vedle úlohového materiálu našlo se hodně partiového a organizačního materiálu již v uvedených hlídkách. K doplnění organizační a ostatní činnosti bylo pak třeba vyhledat další materiál a k tomuto účelu jsem použil: Časopis čs. šachistů od r. 1896, Památník jihočeského šachu, Pamětní knihu spolku Fiala za léta 1922-1927, neúplný záznam činnosti Fialy za léta 1923-1947, zápisy schůzí Fialy 1922-1935, Kroniku šachového odboru DSK pečlivě vedenou R. Mixou za léta 1928-1942 a stručně vedenou jeho nástupci J. Štumpfem a M. Chmelařem do roku 1945, zápis schůzí ŠK Ferra za léta 1945 až do 6. října 1949, vedený dr. Kolářikem. Konečně použil jsem k sepsání kroniky oběžníků Jihočeské župy, archivní materiál likvidovaných spolků Fialy a DSK a od roku 1939 vlastní poznámky.

Po prostudování materiálu přišel jsem k názoru, že bude nejužitečnější zpracovat dokumentační materiál v jednotně ucelenou knihu od počátku šachového dění v Táboře v podobě "Kroniky" jak vypadá dnes, až na část úlohovou. Poněvadž nejsem odborníkem, požádal jsem o zpracování stati prof. B. Pekaře, který s nevšední ochotou vyhověl. Děkuji mu vřele za milou spolupráci. Dále děkuji inž. Šubrtovi ze Sezimova Ústí za narýsování tabulek a Daliboru Královi za vyplnění tabulek textem. Konečně děkuji svému představenému Janu Lukášovi za ochotné půjčení psacího stroje k napsání rukopisu a čistopisu Kroniky.

Kroniku věnuji svému oddílu TJ Vodní stavby v Táboře u příležitosti dvou výročí: Dvacátého výročí smrti zakladatele tábořského šachu Jaroslava Ferry, zemřelého v koncentračním táboře v lednu 1943 a u příležitosti mých 65. narozenin v listopadu 1963. Činím tak z části na rozloučenou s mojí šachovou kariérou po více než 40 letech organizování šachu.

Přeji svému oddílu a svým následovníkům mnoho úspěchů. Nepřijdou samy; jak se dělají, přečtete si tuto kroniku. Jen o jedno prosím; je to jediný exemplář této pracovní knihy. Šetřte ji, doplňte a zachovejte pro naši mladou generaci, ať má z čeho čerpat z minulosti - pro budoucnost ...

V Táboře, 22. ledna 1963.

Zasloužilí organizátoři a zakladatelé
táborského šachu
k jichž poctě tuto kroniku zakládám:

K a r e l F I A L A

Narozen 3. února 1864, studoval v Táboře a Jindř. Hradci.
Jeho šachová dráha začíná v letech 1883-1884, kdy se v šachových rubrikách poprvé počínají objevovat jeho úlohy a stává se současně v Českém spolku šachovním v Praze silným praktickým hráčem. Jeho turnajové úspěchy nerovnájí se výsledkům mistra, ale jsou pozoruhodné. Na druhém sjezdu českých šachistů v Praze 1886 získal ve skupinovém turnaji první ceny, rovněž tak na sjezdu 1897. V roce 1895 byl v turnaji v Českém spolku šachovním v Praze v silném turnaji z 20 účastníků sedmý. Roku 1902 zúčastnil se třetího sjezdu českých šachistů ve Veselí nad Lužnicí a byl v silné skupině druhý.

Fiala projevoval vzácný zájem o věci šachové, vynikal při tom výbor-
nými vlastnostmi ducha i srdce, jemností a taktu. Byl hráčem staré ško-
ly, vyznačující se kombinační hrou, z níž si nejvíce oblíbil králův gam-
bit. Dovedl nalézt vždy něco nového, vystihnout slabinu soupeře a zna-
menitě ji využít. Byl hráčem tichým, sympatickým a oblíbeným.

Do Tábora se trvale přestěhoval z Prahy v roce 1896 a kolem
silného praktického hráče začíná se sdružovat první kroužek ctitelů
šachové hry. Založení šachového kroužku v Táboře roku 1914 bylo jeho
dílem a on také patřil k jeho nejhorlivějším členům a hráčům. Mladí
jej zbožňovali, byl jim vzorem, nejvyšší autoritou a ideálem hráče jako
Morphy nebo Čigorin.

Fiala trpce nesl usínající šachový ruch v Táboře za války.
Čekal, že se po válce zase všechno napraví, ale nedočkal se. Smrt uči-
nila nečekaný tah, jenž znamenal pro jeho život navždy mat.
6. května 1915 podrobil se těžké operaci a po ní následovaly další.
Pátá, poslední dne 12. prosince 1915, znamenala amputaci nohy v nádeji,
že bude jeho život zachráněn, ale marně. Dne 2. ledna 1916 v sanatoriu
v Podole dotrpěl. Čest jeho památce od těch, kteří jej znali, i od těch,
kteří přišli po něm. Byl nepřímým zakladatelem prvního šachového klubu
v Táboře a velmi se zasloužil o zpopularisování šachové hry v Táboře.
Jeho žák a nadšený obdivovatel Jaroslav F e r r a z věčnil jeho pa-
mátku těmito verši:

Tys počal kdysi krásné dílo,
však žel, jej nemoh dokončit ...
Nuž povznést, co Ti bylo mílo
a ve Tvých jasných stopách jít,
v Tvém vzácném jméně na svém štítu
zřít propagaci idolu,
obsáhnout jeho intenzitu
a v zanícení plápolu
hru ušlechtilou propagovat
chcem v duchu Tvého odkazu
a uznání si vybojovat
i v neúspěchů nárazu.

Let deset - kapka v moři žití -
let deset kvapně prchlo v dál,
a prudké času vlnobití
pohřbilo mnohý ideál;
co láskou je však podpořeno,
to nikdy rychle nehyne.
Je práce třeba. Ne jen v jméno
spoléhat šachu bohyně.
Dál pracovat chcem obětavě dle
nejlepších všech svojich sil,
by dobře spalo se Tvé drahé hlavě,
bys duchem stále s námi žil.

Tábora měls rád historii.
"Hus-Zižka" heslo problému,
Tvé zanícení tiše kryjí
a protějškem jsou emblemu,

jejž spolek k Tvému jménu přidal;
hrad Kotnov, jenž vždy čunně zřel,
kraj ale bezpečně nám hlídal
před útoky všech nepřátel.

Let deset - kapka v moři času -
let více čeká v neznámu.
Jdem vpřed, poslušni Tvého hlasu,
šachových uměn do chrámu.
Jak jindy i dnes vzpomínáme
dřívějších soupeřů Tvých kruh.
Nad hrobem Tvým hlas se láme.
Mlčíme - vedle druha druh.

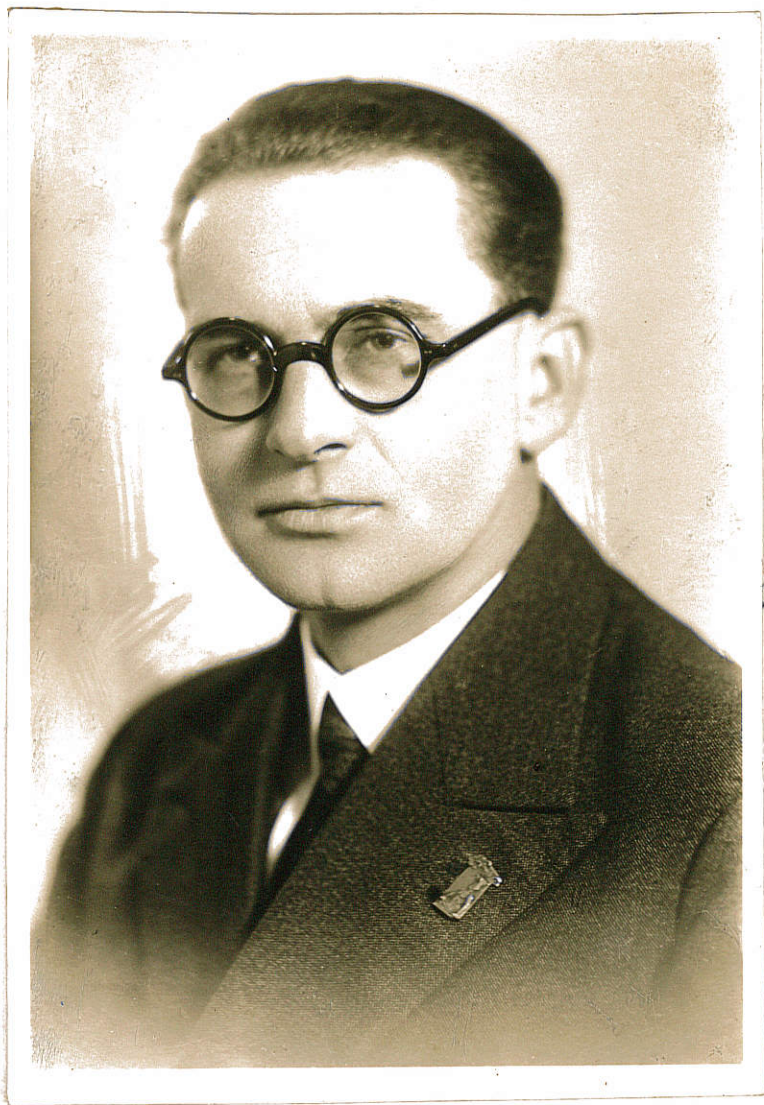
Však odkaz Tvůj - ten přece máme:
z Tvých úloh mluví k nám Tvůj duch !

5

23

Jaroslav Ferrá

zasloužilý buditel a organizátor tábořského šachu, narodil se 15. dubna 1891 v Táboře. Studoval na reálce, z ní však před maturitou vystoupil a přijal zaměstnání v Nedvídkově knihtiskárně. Důvod, proč nedokončil střední školu, není znám, ale zdá se, že už v tom hrálo roli přílišné zanícení pro šachy a jiné záliby, které tehdy nebyly u profesorů v pražádné přízni.

V tiskárně pracoval se svým otcem typografem, který ve službách tiskárny strávil více než 60 let a byl za svou celoživotní svědomitou práci veřejně vyznamenán. Svědomitost a píle otcova měla nesporně hluboký vliv na mladého Ferru, jak jeho pozdější bohatá činnost a krásné výsledky zářivě dokazují.

Ferra již od svého dětství miloval různé hry s kostkami. V pěti letech se naučil "dámě" a vášně seznamovat se s různými druhy her ho provázela celý život. Po dámě se naučil hrát ovčín, pyramidu, dvojitý mlýnek, domino, salto, go, lurč a jiné hry. Samozřejmě, že za této jeho zvědavosti došlo brzy na deskové hry, především šachy.

Šach v podobě diagramů šachových úloh, uveřejňovaných v časopisech, začínal ho zajímat od 10 let. První jeho zájem poznat význam diagramu vzbudila u něho šachová hlídka v Besedách lidu. A jako vždy se snažil věci porozumět - a brzy porozuměl.

Do tajů šachové hry ho začal hlouběji zasvěcovat spolužák Bohumil Kurz, s nímž se přátelsky stýkal v jeho bytě. Tam se scházeli i ostatní jeho přátelé kroužku šachového a literárního.

Kroužek studentů, zanícených do šachové hry, scházel se tu teprve asi rok od roku 1907. Zde poznal Ferra horlivého propagátora šachu Františka Bečváře, kolem něhož kromě Kurze se seskupila řada dalších šachových nadšenců: bratří Josef a Jindřich Alinč, Vincenc Haüsler, Josef Kazimour, Josef Kratochvíl, Josef Lázenský, Antonín Preuss, Karel Říha, bratří Josef a Bohuslav Štěpánkové, Jaroslav Krch Hubert Hnilica, Pečenka a jiní. Tito prakticky první začali šachovou hru propagovat v Táboře masově a je tedy můžeme považovat za první zakladatele tábořského šachového hnutí. Byli to ostatně oni, kteří první začali pořádat šachové turnaje v Táboře, jichž si začala veřejnost všímat, poněvadž neomezovali svou činnost jen v uzavřeném kroužku jako na příklad "staří páni" u "Nových", nýbrž hráli všude, kde se dalo, ponejvíce před očima veřejnosti "Na sadech" v altánech a podobně.

Ferra se účastnil téměř všech tehdy pořádaných studentských turnajů. Svůj první turnaj sehrál ve dnech 10.-11. srpna 1908 v hostinci "U Zemanů" v Klokotech. Byl to v pořadí druhý šachový turnaj, znamenavý v historii Tábora. Hrál v něm 10 hráčů, hrálo se dvoukolově a Ferra v něm byl se 6 1/2 bodem sedmý.

Po odchodu F. Bečváře z Tábora stal se Ferra jeho organizačním nástupcem. V tehdejší sextě reálky, kde působil, znali již z 37 žáků šachovou hru 34 žáci a Ferra se svým tvořivým elánem našel zde vděčné pole působnosti. Navrhoval, pobízel, organizoval. Do roku 1912 uspořádal 34 turnaje, v nichž sám byl 26krát prvním. Vedle turnajů zavedl i simultánky, organizoval zápasy, schůzky a přednášky. Řešil úlohy a pokoušel se tvořit vlastní s pomocí Bohumila Kurze, který již tehdy vynikal v řešení i tvorbě šachových problémů.

V roce 1914 účastnil se Ferra založení prvního šachového kroužku u "Nových", v jehož čele stáli ctitelé šachové hry a problému starší generace Karel Fiala, dr. Chalupný, Konrád Traxler a jiní.

V roce 1915 podařilo se Ferrovi uspořádat ještě 4 turnaje, potom však válka jakoukoli šachovou činnost potlačila, zájem upadal, až konečně jen několik nejvěrnějších starší generace scházelo se k pravidelným schůzkám u Nových a několik věrných z mladší generace chodilo si zahrát do Ferrova bytu.

Ferra byl nadále ve styku s horlivým šachistou Bečvářem, studujícím na vysoké škole v Praze. Ve svých přečetných dopisech Bečvář nepřestal Ferru podněcovat k tomu, aby v Táboře založil šachový klub nebo alespoň šachový kroužek. Dokonce pro nový klub měl již jméno "Marshall". V jednom dopise navrhuje také založení dělnického šachového kroužku.

Své návrhy myslel Bečvář vážně a aby jim dal váhu, zařídil, že se jeho prostřednictvím Ferra seznámil s tehdejší vynikajícím organizátorem a jednatelem ÚJČŠ Václavem Kautským, s nímž pak Ferra udržoval stálé písemné styky. Ve spolupráci s vrchním inspektorem L. Čápem z Písku, Kautský přiměl Ferru v r. 1922 k akci, která za pomoci komisaře Konráda Traxlera, bratra vynikajícího českého problemisty a mistra šachu Karla Traxlera, vedla konečně k tomu, že se Ferrovi a jeho přátelům podařilo zainteresovat tábořské šachisty definitivně k tomu, že šachový klub v Táboře založen bude. Po předběžných propagačních přípravách v tisku, korespondencí a osobním přesvědčováním došlo pak 17. června 1922 k společné schůzce přípravného výboru, který ustavení šachového klubu schválil a dal mu název "Táborský spolek šachistů Fiala", na počest známého tábořského šachisty a problemisty Karla Fialy, zemřelého r. 1916. Iniciátor schůzky J. Ferra stal se pak prvním jeho jednatelem, pořadatelem a archivářem.

Ferra i když hrál šachy dobře, dokázal hrát několik partií na slepo současně, rozuměl úlohám a hrál s úspěchem korespondenční šach, nepovyšoval se nikdy nad ostatní. Těžiště jeho činnosti bylo vždycky a hlavně v organizování. Pořádal turnaje na školách, pomáhal a radil při zakládání šachových kroužků v Táboře a okolí a vedle založení Fialy měl velký podíl na založení dvou dalších silných klubů v Táboře, šachového klubu "Ferra" Čekanice a šachového odboru dělnického klubu v Táboře. Nemalou zásluhu měl i na založení šachových kroužků reálky a gymnázia, odboru církve československé, Skautu a různých politických stran. Ferra byl duší všech akcí, navazoval styky s okolními městy a městečky i obcemi a nabádal k zakládání šachových kroužků kde se dalo. Dal podnět a pomohl založit šachový kroužek v Soběslavi, Benešově, Bechyni, Plané n. Lužnicí, Týně nad Vltavou, Chotovinách a jinde, vyjednával zápasy, organizoval sjezdy, psal do novin, skládal úlohy, pořádal zábavní večírky, radil a spolupracoval všude,

jen aby zájem o šachy vyburcoval v nejširším okolí ve všech třídních složkách.

Ferra byl bystrým a pohotovým organizátorem především větších akcí a soutěží. Měl hlavní zásluhu na tom, že spolek Fiala si získal v Táboře vliv a dobré jméno, takže brzy po svém založení měl kolem 130 členů. To umožnilo získat potřebné prostředky ke koupi spolkového inventáře. Mimoto spolek svým počtem členů a silou mohl konkurovat nejsilnějším klubům jižních Čech, Budějovicím a Písku.

Ferra byl také vzorným archivářem a kronikářem. O všech akcích vedl podrobný zápis; o jeho svědomitosti svědčí například, že si zaregistroval každou svoji partii, třeba hranou v bleskovém turnaji. Takových partií měl mnoho bloků. Shromažďoval šachovou literaturu, zvláště starší historickou a pečlivě ji studoval. Pozoruhodná je jeho sbírka šachových hlídek. Vystřihoval si je z různých časopisů, lepil do svazků a ukládal. Byly to hlavně šachové hlídky "Tábor", Český jih, Nový směr, Stráž na Táboře, Jiskra, Prácheňský kraj, z populárních hlídek pak Světozor, Zlatá Praha, Národní Politika, Československá republika Lidové Noviny, Tribuna, 28. říjen, České Slovo, Národní Obzor, Dělnické noviny, Prager Presse a jednotlivě i jiné. Vedle těchto hlídek shromažďoval i hlídky dětské, dětské koutky a podobné čtení pro děti.

Ferra byl při své skromnosti, upřímnosti a srdečnosti velmi citlivý. Zklamání nebo nepochopení těžce nesl. Jedno takové nepochopení, čili "rozpor v názorech" jak to nazval, přimělo jej v roce 1928 k resignaci na funkce u "Fialy", kde ovšem jeho resignace přijata nebyla. Ferra se však nedal oblomit, cítil, že mu bylo ublíženo a zůstal nekompromisní. Svému rozhodnutí dává výraz tím, že 4. února 1928 vstupuje do nově založeného šachového odboru při dělnickém sportovním klubu v Táboře a stává se hybnou silou a pilířem nového klubu.

Rozpor v názorech, jak jej Ferra nazval, jevil se v tom, že výbor Fialy nesouhlasil s věčným zakládáním nových a nových šachových sdružení v Táboře, jak se o to Ferra úsilovně přičiňoval. Fiala v tom viděl zbytečné tříštění sil, poněvadž leckterý člen Fialy byl současně i členem jiného sdružení a stávalo se, že takový hráč podle své chuti nebo zájmu hrál třeba v zápase proti vlastnímu mateřskému klubu, poněvadž předpisy o nějaké závazné příslušnosti tehdy neexistovaly nebo se prostě nedodržovaly. Ferra byl zase opačného názoru. Budoucnost šachového rozvoje viděl spíše v masovosti než fanatickém klubismu. Viděl rád bojové soutěžení, ovšem jen za náležitých podmínek, dostatku rovnocenných soupeřů, což při jediném klubu v místě být nemohlo.

Ferra vstupem do DSK nepřerušil styky s Fialou. Kde šlo o společný zájem, pracuje s ním dále. V roce 1929 se Ferra vypjal k nej-

většímu výkonu. Ujal se příprav II.sjezdu Jihočeských šachistů, jež se uvolil Tábor uspořádat v rámci své hospodářské výstavy.

Ferra měl hned velkorysý plán: aby to bylo něco mimořádného, co dosud v jižních Čechách nebylo. Měl při tom na mysli podobný, ale neoficiální sjezd v Písku v roce 1912, ale chtěl udělat víc. Navrhl sjezd problemistů i praktických hráčů, uspořádání turnaje hlavního a několik turnajů vedlejších, simultánku mistra Durasa, mezižupní zápas Budějovice-Plzeň, šachovou výstavu a konečně akci nejnáročnější, provedení živé partie za součinnosti vojska a civilních spolků.

Když byl program schválen, začala jeho horečná činnost; plány, rozpočty, zajištění hráčů, pozvání Durasa a oficiálních osobností, zajištění libréta a komparsů pro živou partii, místnost a materiál pro šachovou výstavu a celá řada jiných nezbytností. Ferra korespondenčně vyřídil v té době na 2500 dopisů, byl přítomen 114 schůzím, na nichž mu kde kdo sliboval pomoc, ale jak už to bývá, nakonec si musel všechno udělat sám. Měl však uspokojení z toho, že sjezd skončil plným morálním a finančním úspěchem. Příjem sjezdu činil 12 tisíc korun, vydání deset tisíc, takže pokladně Fialy vynesl sjezd dva tisíce korun.

Ferra byl úspěšný publicista a novinář. Již od svých studentských let měl péro stále pohotově, psal a psal. Zapisoval si, jak jsem již uvedl, všechny své partie i zajímavější partie svých přátel, vypisoval si z šachových hlídek partie, úlohy a různé články, vedl o schůzích vzorné zápisy a pečlivě vedl v evidenci účast na schůzích a pravidelných jourfixech. Vedl bohatou korespondenci s význačnými osobnostmi doma i zahraničí. V tisku uveřejňoval všechny aktuální šachové zprávy a když pak získal v časopise "Tábor" místo pro šachovou hlídku, stala se tato živou kronikou šachového života v Táboře a jižních Čechách. Měla svoji zvláštnost v tom, že v ní uveřejňoval i úlohy ze hry v dámu, což bylo a zůstává dosud zjevem jedinečným. Rubriku vedl 14 let, od roku 1928 až do svého zatčení v roce 1942, kdy také časopis Tábor, vycházející nepřetržitě od roku 1866, zásahem okupantů zanikl.

Trvalým dílem Ferrova péra zůstane jeho historiografický "Památník jihočeského šachu". Jen ten, kdo věci rozumí, dovede ocenit toto jeho dílo, stvořené jeho mravenčí pílí. Je to jediný dokument z doby, kdy šachový život v Táboře a jižních Čechách začínal se organizovat a zapouštět své kořeny. Získat prameny z té doby a uložit je dokumentárně, nebyla věc lehká a Ferra to dokázal. Svědomitě zaregistroval vše, co mělo k šachu a jeho historii nějaký vztah. Památník sice dělal Ferra na rychlo, aby byl hotov k 10.výročí založení Fialy v roce 1932 a přesto jej udělal dobře. Je spolehlivou dokumentací

počátků šachového života v jižních Čechách a zvláště v Táboře a navíc zářivým příkladem, co dokáže nadšení pro určitou věc.

Vrcholné vlastní dílo měl však Ferra teprve v plánu a zhruba připraveno. Mělo jím být obsáhlé pojednání o problémovém šachu, zvláště šachu pohádkovém. V tomto oboru u nás málo známém a ještě méně pěstovaném, měl Ferra jedinečné znalosti a jistě by byl svým dílem šachovou veřejnost příjemně překvapil. Bohužel, nedočkal se toho, okupace a nacistická hrůzovláda zlomila jeho život v době jeho nejvyšší publicitické zralosti.

Není všechno známo, čím nás chtěl Ferra ještě překvapit. Jeho archiv v kanceláři, kde pracoval, obsahoval patrně nejvzácnější jeho záznamy, ty však byly při jeho zatčení zabaveny a ztraceny.

Ferra se nevyžíval jen v šachu. Měl jemný smysl pro humor a dovedl pohotově, trefně a vtipně udělat večírek celkem bez přípravy, jednou na počest Pepíků, jindy Aloisů, Václavů nebo Frantíků, zkrátka podle nahodilé okolnosti a nálady. Nosil v paměti celý arsenál písniček (měl jich ve sbírce několik set) a dovedl ve chvíli zanotovat vtipný text na každého ze svých posluchačů. Recitoval vtipné epigramy a nenechal nikoho na pokoji. Někdy pozval i harmonikáře a bývaly z toho veselé hody do pozdních hodin. Jindy opět pro zpestření programu vydává žertovný "Maťásek", "Paťásek" nebo "Plichťáček", plný humorných šachových kuriozit a šprýmů, někdy zas přichystá výlet do známa nebo neznáma a je z toho vždy veselo a družná zábava. Takový byl Ferra, nikoli vyžívat se jen v šachu, ale spojit šach s příjemnou zábavou a vytvořit kolem něho prostředí dobré pohody a spokojenosti.

Ferra byl v duši spravedlivý a za spravedlivou věc dovedl bojovat s celým svým srdcem, i když se často věc netýkala jeho. Z mnoha případů uvedu jediný: Tak na příklad Lubomír Čáp, který byl předsedou píseckého šachového spolku a současně členem "Fialy", dostal se v roce 1926 do sporu s župou, či spíše s předsedou župy B. Zavadilem a oba neústupní paličáci šli ve sporu tak daleko, až zavínili rozpolcení župy. Ferra viděl právo na straně Čáповě a bojovně se ho proti župě zastal. Spor trval 4 roky než se Ferrovi podařilo Čápa z župy vyloučeného rehabilitovat a rozvrácenou župu znovu zkon-solidovat.

Ferra jako člověk a přítel byl zářivým příkladem. Ferru jsem poznal při svých občasných zájezdech ze Slovenska k rodičům v Měšicích, kdy jsem pokaždé zavítal mezi tábořské šachisty. Poznám jsem že miluje šachy s oddaností člověka, který jim zasvětil všechnu svoji energii a proto jsem si ho oblíbil a vážil. Blíže jsem ho poznal při

sjezdu šachistů v Táboře v roce 1929, v době, kdy i já propadl šachovému organizování. On měl tehdy v plánu Jihočeský památník, já přemýšlel jak podchytit historii slovenského šachu. Naše zájmy byly tudíž skoro stejné. On byl ve výhodě, byl mistr péra a živá kronika, kdežto mé péro nebylo tak obratné a o slovenském šachu málokdo věděl. Radil, povzbuzoval a radoval se ze svých i mých drobných úspěchů, dovedl s účastí chápat mé neúspěchy. Uměl uplatnit svůj vlastní názor i chápat názor druhého, dovedl působit na nezkušené i ostřílené borce. Nikdy o nikom nemluvil špatně a slyšel jsem, že se o něm mluví jen dobře. Prostě čím byl Ferra v povšechných vědomostech silnější, tím byl v jednání jemnější. Ferra byl svým charakterem a hlubokým porozuměním druhým jaksi od přírody vůdčí osobnost jehož soustavné úspěchy nebyly zázrakem, ale výsledkem jeho pílě a ušlechtilého charakteru.

Přišla okupace a já musel ze Slovenska. Vrátil jsem se do svého Tábora a vstoupil do DSK, kde i on působil. Teprve nyní jsem poznal dokonale Ferru. Když byly uzavřeny vysoké školy, kde jsem byl zaměstnán, ocitl jsem se bez zaměstnání. Ferra se nabídl pomoci a vymohl pro mne místo v jeho kanceláři. Teprve nyní jsem poznával tajemství jeho úspěchů v DSK; srdečné jednání, velká znalost šachu, vzdělání, taktní a nenápadná výchovná činnost a kamarádství. Šachy tu nebyly vědou, ale skutečnou hrou pro radost. Všichni jsme sem chodili nikoli z povinnosti, nýbrž proto, že jsme sem chodili rádi. Věděli jsme, že tam bude on, vždy s přátelským úsměvem a zásobou dobré nálady, že tam zkrátka prožijeme několik příjemných hodin v zapomenutí na vlastní starosti.

Zatčení Ferry a jeho smrt.

Zdálo se, že malá, ale útulná klubovna "U Koruny" zůstane okupantskou botou nedotčena a že tam přežijeme v klidu a přátelství nejhorské strasti války. Kdo však mohl od nacistů čekat něco jiného než násilí, pronásledování a vraždění! Nejdříve se stal obětí jejich rasové nenávisti kapitán odboru Jaroslav Brumml, pak byl zatčen vždy usměvavý a obětavý činovník Robert Mixa, po něm zatkli a umučili mladého Šedivého a nakonec v době nejhorské heidrichiády dne 12. července 1942 si přišli pro Ferru. Nedopustil se ničeho, ale jako ředitel kancelářské služby okresního úřadu je prý zodpovědný za to, že pod obrazem Hitlerovým se našel obraz bývalého prezidenta Beneše, což Němci považovali za nesmírnou urážku. Obviněnou z tohoto činu, úřednici Heřmanovou, gestapáci doslova udupali. Ferra byl převezen do Terezína, kde podle všech známek zemřel hladem nebo otravou plynem dne 23. ledna 1943.

Jaroslav Ferra byl od 9.února 1918 ženat s Leopoldou,rozenou Pamrovou z Tábora, již zanechal jako vdovu s dceruškou Věrou, narozenou 12.dubna 1923.

K uctění mučednické smrti nezapomenutelného Jaroslava Ferry sešli se šachisté Tábora na shromáždění dne 23.června 1945 v Grand hotelu v Táboře a jednomyslně se usnesli na počest Ferry sloučit všechny tábořské šachové spolky v jediný, pod jménem "Šachový klub Ferra". Paní Leopolda Ferrrová pak jednomyslně jmenována shromážděním první čestnou členkou tohoto klubu.

Jaroslav Ferra nežil nadarmo. Žije, i když klub toho jména již není, dál v turnajích, konaných každého roku při okresním přeboru v Táboře, pod jménem "Memoriál Jaroslava Ferry". Memoriál měl r.1961 již XI.ročník.

Kdyby však jednou i tento turnaj zanikl, zůstane po Ferruvi památka trvalá, "Památník jihočeského šachu". I tato kronika zachová jeho jméno tak dlouho v paměti, dokud bude historie šachového života v Táboře někoho zajímat. A věřím, že vždycky zajímat bude.

My, kteří jsme Jaroslava Ferru znali, nikdy nezapomeneme !

Věrný přítel Ferrův, prof.B.Pekař, vzpomíná Ferru jako úloháře takto:

"Ferrův zájem o šach byl všestranný. Byl nejen výborným praktikem, úspěšným organizátorem šachového života a jeho zasloužilým historiografem, ale byl též zaníceným milovníkem a jemným znalcem šachového problému a šachové exotiky, "pohádkového šachu", tehdy u nás málo známého a ještě méně pěstovaného. "Klasických" úloh složil nemnoho, byly to plody houževnatého úsilí vtělit pěknou myšlenku v dokonalou formu. Tím více času a pílě věnoval kompozici a hlavně sběru šachových kuriozit. Zájem o tento obor šachu dovedl vzbudit i u svých šachových přátel. Rád vzpomínám na ony "večery nad šachovnicí" při pravidelných schůzkách tábořského DSK u "Koruny", kdy Ferra "servíroval" členům řešitelského kroužku svoje i cizí "exotika" a podněcoval nás k vlastní skladbě. Pokoušeli jsme se o to a Ferra uveřejnil mnohé naše plody v rubrice "Tábor". Odvážil se dokonce poslat některé i do jiných rubrik a časopisů našich i cizích. A jakou měl radost, když nám mohl ukázat dopis jihočeského problemisty mistra O.Votruby, v němž psal: "konečně jsem podlehl Vaším svodům a shledal, že v pomocných matkách lze realizovat skvělé kombinace !"

K oživení osobnosti Ferrovy připojuji několik jeho prací, které jsou jen nepatrnou částí a ukázkou z jeho tvorby. Zejména třeba si povšimnout úloh s pohádkovými motivy, které měl tak rád. V šachových rubrikách Jihočeský kraj, "Tábor" a j.bylo jich uveřejněno mnoho.

Ferra byl i při organizačním přetížení a všestranném zájmu o mnoho jiných věcí, silným praktickým hráčem. Vyhrál většinu prvých studentských turnajů a měl úspěchy i v turnajích Fialy a meziklubových zápasech. Hrál dobře na slepo a měl úspěchy v korespondenčním šachu. Jako spoluautor mezinárodního pojmenování veškerých šachových zahájení, vyznal se v nich i v praxi a jako znalec a komponista problému dovedl prakticky řešit obtížná postavení i na šachovnici. Z bohatého materiálu, který zanechal, uvedu jen několik příkladů z jeho praktické hry.

V turnaji o mistrovství Tábora 1925 vyhrál s K.Pátým tuto partii:

Bílý: Jar.Ferra,   černý: Karel Pátý.

1.	e2-e4	e7-e5
2.	f2-f4	d7-d6
3.	Jg1-f3	Sc8-g4
4.	Sf1-c4	Jg8-f6
5.	Jb1-c3	Jb8-c6
6.	d2-d3	Jc6-d4
7.	Sc1-e3	Jd4xf3+
8.	g2xf3	e5xf4!
9.	Se3xf4	Sg4-e6
10.	Sc4xe6	f7xe6
11.	Vh1-g1	e6-e5
12.	Sf4-g5	Sf8-e7
13.	Dd1-d2	Vh8-f8
14.	O-O-O	h7-h6
15.	Sg5-e3	Jf6-h5
16.	Dd2-g2!	Vf8-f7
17.	Vd1-f1	Jh5-f4
18.	Se3xf4	e5xf4
19.	Dg2-g6	

Na okamžitý ústup střelcem hraje bílý f4 atd.

Má dvojí účel: vazbu věže f7 a zabránit krytí pěšce f4 tahem g7-g5

		c7-c6
20.	Vg1-g4	Se7-g5
21.	Jc3-e2	Ke8-f8
22.	Dg6-h5	Dd8-f6
23.	Vf1-g1	

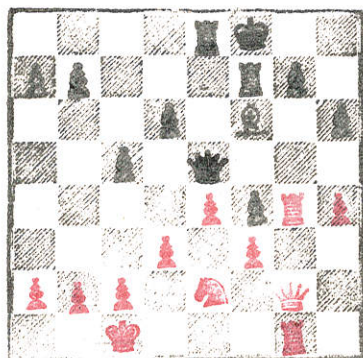
S nepříjemnou hrozbou 24.Vxg5 hxg5, 25.Dh8+ s výhrou kvality

		Va8-e8
24.	Dh5-h3	c6-c5
25.	Dh3-g2	
		Df6-e5
26.	h2-h4	Sg5-f6

Připravuje Df2 a 27.h4.Vyvíjí se slibný útok.

Viz diagram !

Kryje nejen pole g7, ale útočí současně na slabý bod b2, tah zdánlivě dobrý. Leč bílý kombinuje hluboce a přesně.

27. d3-d4!   c5xd4

28. Jf2xf4 De5-b5
 29. Jf4-d5!

Výborný tah, zabranující černému králi event. ústup přes e7; černá hra se nyní zhroutí.

30. Vg4-g6 h6-h5 d4-d3
 31. Vg6xf6 Ve8-c8
 32. Dg2xg7+ a černý vzdal.

Poznámky dle Prácheňského kraje 18/1925 a Čs. Republiky 182/1925.

Ferra, i když to bylo vítězství nad svým švagrem, měl z výhry upřímnou radost.

V přeboru Fialy 1924 vyhrál Ferra pěkně s F. Kučerou:

Bílý: F. Kučera, černý: Jar. Ferra.

1. Jg1-f3 d7-d5
 2. d2-d4 g7-g6
 3. c2-c4 d5xc4
 4. e2-e4 b7-b5
 5. Jb1-c3 c7-c6
 6. a2-a4 Sc8-d7
 7. Jf3-e5 Sf8-g7
 8. Je5xd7 Dd8xd7
 9. a4xb5 c6xb5
 10. Scl-f4 Dd7-b7

Ztrácí kvalitu. Správné bylo e7-e6! načež měl černý při lepším postavení o pěšce víc.

11. Jc3-d5 Ke8-f8
 12. Jd5-c7 Db7xe4+
 13. Sf4-e3 a7-a6
 14. Jc7xa8 De4xa8
 15. Dd1-f3?

Slabý tah z bezradnosti co hrát dál.

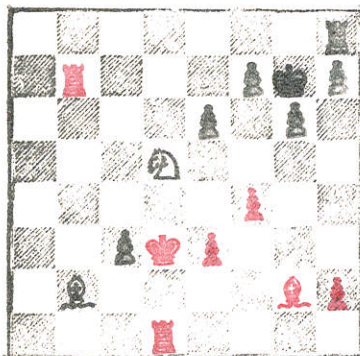
16. g2xf3 Da8xf3 e7-e6
 17. Sf1-g2 Jb8-c6!

Rozhodný tah, jímž si černý zajistí převahu na dámském křídle.

18. Valxa6 Jc6xd4
 19. Va6-a8+ Kf8-e7
 20. Va8-b8 Jd4-c2+
 21. Kel-d2 Jc2xe3
 22. f2xe3 Sg7xb2
 23. Vb8-b5 c4-c3+
 24. Kd2-c2 Jg8-f6
 25. Vb5-b7+ Ke7-f8
 26. Vh1-d1 Jf6-d5
 27. Kc2-d3 Kf8-g7
 28. f3-f4

Chce se zbavit nepohodlného jezdce, přehlíží však pěknou vyhrávající kombinaci

Viz diagram:

28. ... c3-c2!

29. Kd3xc2 Jd5xe3
 30. Kc2-d2 Je3-d1
 31. Kd2xd1 Vh8-d8+

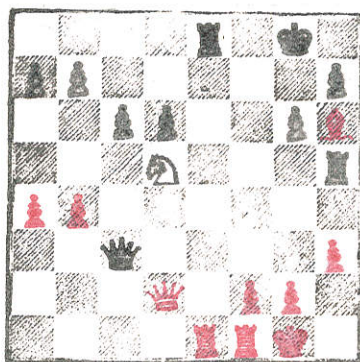
a bílý vzdal.

Turnaj o mistrovství Tábora 1925.

Bílý: B.Smrt, černý: Jar.Ferra.

1. e4 Jf6
2. e5 Jd5
3. d4 e6
4. Jf3 Se7
5. Se2 O-O
6. O-O f6
7. c4 Jb6
8. d5 exd5
9. cxd5 fxd5
10. Jxe5 Sf6
11. Jf3 d6
12. Jc3 Sg4
13. Jce4 Jbd7
14. Jeg5 Jc5
15. Dc2 g6
16. Dd2 Sxg5
17. Jxg5 Sxe2
18. Dxe2 Jxd5
19. Dc4 c6
20. a4 Dd7
21. b4 Je6
22. Jxe6 Dxe6
23. Sh6 Vf5
24. Dg4 Vae8
25. Dd4 De5!

Izolovaný pěšec d5 se dá těžko hájit.
Ztěžuje vývin střelce c1

Postavení po 28.tahu
bílého:

28. ... Ve8xel!
  29. Vfxel Vh5xh6!
- a bílý vzdal.

26. Dd2 Vh5
  27. h3? Dc3!
  28. Vael? Ve8xel
  29. Vfxel Vh5xh6! a bílý vzdal.
- Kryje matovou hrozbu a sám hrozí matem nebo ziskem figury.

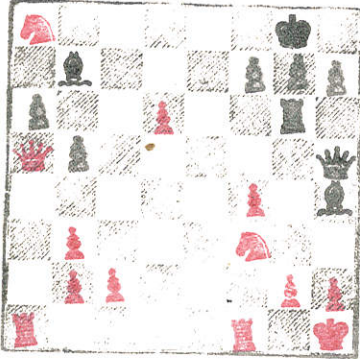
Přebor ŠS Fiala 1926.

Bílý: Jar. Ferra, černý: Jindř.Studenovský.

1. e2-e4 e7-e5
2. Jbl-c3 c7-c6
3. f2-f4 e5xf4
4. Jgl-f3 Sf8-e7 Zahájení přechází do tzv.gambitu tří pěšců.
5. Sf1-c4 Se7-h4+
6. g2-g3 f4xg3
7. O-O g3xh2+ V úvahu přicházelo i d5, jak doporučuje Schlechter
8. Kgl-h1! Jg8-h6?
9. d2-d4 d7-d5
10. e4xd5 c6xd5
11. Dd1-e2+ Sc8e6?
12. Sc4xd5 O-O
13. Sd5xe6 f7xe6 Sxb7 šlo rovněž, tah v partii je však lepší
14. Sc1-h6! g7xh6
15. Dxe6+ Kh8
16. Dxx6 Sh4-g3 Na Sf6 jde též 17.Jg5, s pokračováním De7
18.Jd5! Dg7, 19.DxD SxD atd.
Hrozí mat na h7 nebo f8
17. Jf3-g5!
Vf8xf1+
18. Valxf1 Dd8xg5
19. Vf1-f8+ Dg5-g8
20. Dh6-f8 mat.

Ukázky z Ferrova kombinačního umění-

Postavení z utkání Brumml-Ferra Tábor 1928, vyřešil Ferra skvělou obětí:

1. ... Vg6xg2!!
2. Khlxg2 Dg4+
3. Kg2-h1 Sb7xf3
4. Vf1xf3 Dg4xf3+
5. Khl-g1 Sh4-f2+
6. Kgl-f1 Sf2-g3+
7. Kf1-g1 Df3-f2+
8. Kgl-h1 Dxh2 mat.

Jestliže bílý v prvním tahu oběť Vxg2 nepřijme a hraje:

2. Val-e1 Vg2xh2+
3. Khlxh2 Sel+
4. Kg2 Dg4+ a vyhraje.

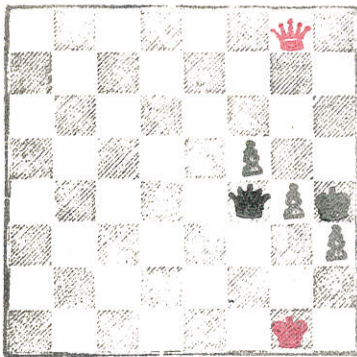
Odpoví-li bílý na 1. ... Vg6xg2 tahem

2. Jf3xh4, následuje:
Vg2-g4
3. Jg2 Sb7xg2
4. Kgl Sx a8 a rovněž vyhraje.

Mistrovský závěr !

Postavení z partie Ferra - Pátý 1928.

Černý má tři volné pěšce navíc. Bílý na tahu zahrál:

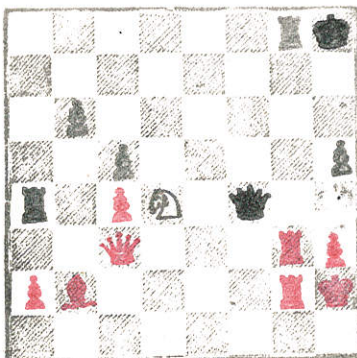

1. Dd8+ Kg3
2. Dd3+ Df3
3. Dd2 !! a partie skončila přes velkou materiální převahu černého remízou, neboť na:

4. Dxxg2 Df3-g2
hxxg2
a bílý je pat. Jinak věčný šach.

Postavení z další partie Ferra-Brumml 1928

Ferra ukončil efektním závěrem:

1. Dc3-f3 Df4-e5 (jediné!)
2. Df3xh5!! De5xh5
3. Vg3xg8 Kh7
4. Vg2-g7+ Kh6
5. Sb2-cl+ a černý vzdal.

Prof.Bohuslav Pekař o svém příteli Jar.Ferrovi.

Elegantní mladý muž,urostlý brunet, jemných tahů a graciálních pohybů, tak ho vidím ve svých vzpomínkách a uchovám provždy ve své paměti, nezapomenutelného přítele-šachistu, Jaroslava F e r r u.

Poznal jsem ho, sám tehdy tercián, jako sextána tábořské reálky, několik let před první světovou válkou. Byl duší tábořského šachu, hlavně studentského. Organizoval naše turnaje hrané v městských sádech na lavičkách, ale hlavně "v Kleci", altánu s kameným stolem, pocházejícím prý ještě z dob husitských. Tu jsme se, studenti šachisté scházivali a tu jsme také poznávali i některé z "dospělých" tábořských šachistů. Z nich nejvíce mezi nás chodil známý náš sociolog, pozdější univ.prof.dr.Emanuel Chalupný.

K Ferrovi mne poutala nejen jeho milá osobnost, ale také jeho zájem o šachovou "vědu" a šachové dění ve světě. Šachových knih - aspoň českých - tehdy ovšem téměř nebylo a na předplacení "Časopisu českých šachistů" nebylo peněz. Nevadilo - přítel Ferra navštěvoval "tajně" studentům nepřístupnou městskou čítárnu a horlivě vypisoval z šachových rubrik tehdejších časopisů "Zlaté Prahy", "Světozora", "Besed Lidu" a jiných šachové partie a úlohy. A z jeho tlustých "notesů", které mi ochotně půjčoval, jsem zase opisoval já.

Nejvíce nás ovšem zajímaly partie našeho šachového hrdiny mistra Oldřicha Durase. Netrpělivě a s napětím jsme vždy očekávali zprávy z turnajů v nichž Duras hrál a upřímně se radovali z jeho úspěchů. A což teprve, když jsme si v r.1912 zajeli na jeho simultánku do Písku! Tam jsme ho nejen viděli, ale dokonce s ním hráli !

Maturitou v roce 1915 pro mne tato idyla-bohužel- končila. Mým odchodem z Tábora na studie do Prahy ustal na řadu let styk s přítelem, který svým povoláním zůstal připoután k Táboru. Ani jsme si nedopisovali, byla válka a jiné starosti. Jen příležitostně, při mých několika návštěvách Tábora jsme se viděli a si popovídali. Teprve když jsem se v roce 1932 do Tábora natrvalo vrátil, stýkali jsme se pravidelně.

Jaroslav Ferra byl tehdy předsedou "Šachového odboru DSK Tábor", jež s několika svými přáteli, Boháčem, Brummlem, Koštejnem a jinými zakládal a jehož jsem se stal členem. Scházeli jsme se vždy ve čtvrtek v hostinci "U Koruny" a cítili jsme se tam mezi mladými šachisty, třebaš většinou začátečníky, nejlépe (byli jsme ostatně oba členy i staršího tábořského "Šachového spolku Fiala". V DSK se pilně hrálo, pořádali jsme teoretické přednášky s demonstracemi na nástěnné šachovnici, řešili jsme úlohy, jichž měl Ferra vždy zásobu po ruce. Řídil tehdy šachovou rubriku v místním týden-

níku "Tábor", do níž mu přispíval svými originály i jeho přítel mistr problému Otakar Votruba, rovněž milý, skrovný člověk - umělec -, za okopace popravený. Stejný osud stihl jednoho z nejmladších a nadaných šachistů odboru Jaroslava Brummla.

Ferra byl znalcem a milovníkem "pohádkového šachu" a také mě k němu připoutal. Pouštěli jsme se dokonce sami do skladby různých těch "pomocných matů", "maximumerů" a podobných excentricit, u nás tehdy málo pěstovaných. Naším svodům podlehl na čas, jak se humorně vyjádřil, i mistr Votruba. Naše výtvořky posílal Ferra i do zahraničních hlídek.

Zmínku zaslouží i to, že Ferra vedle šachu pěstoval i "dámu", pro níž měl dokonce místo ve své rubrice "Tábor". To byla tehdy u nás věc jistě ojedinělá.

"Seance" u "Koruny" se obyčejně protáhly daleko do noci. Pak se šlo ještě zpravidla na procházku na zdravém vzduchu a zakončili v bufetu na černé kávě. Divíval jsem se, proč ještě znovu černá káva, ale jak známo Ferra i po svém pozdním návratu domů zasedal ještě k šachové práci .....

Ferra byl ve styku s pražskými šachovými redaktory a problemisty J-Svobodou, dr. Machem, FJ. Prokopem, jemuž přispěl nemalou měrou při vydání knihy "Československo ve světovém šachu". S mistrem Loumou spolupracoval na mezinárodní publikaci oficielního názvosloví všech šachových zahájení.

Ferra šachově neúnavně pracoval a organizoval. Dovedl vzbudit zájem o šach i v širším okolí. Některé z mnoha venkovských kroužků jím založených přijaly i jeho jméno. A tak, když přišli do Tábora noví lidé, J. Heřmánek, M. Křepelka a později můj starý soupeř z Poličky J. Rytíř, našli už šachovou půdu v Táboře dobře připravenou.

Pak přišla druhá válka a okupace. Nezapomenu na okamžik, kdy mě ohromila zpráva, že Jaroslav Ferra byl zatčen gestapem .....

Tušil jsem, že se již nikdy neuvidíme.

Příteli F e r r o ! Odešel jste nám předčasně, ale práce, kterou jste pro náš šach vykonal, žije a bude žít stále !

Robert M i x a vzpomíná Jaroslava Ferru.

Když jdu po tábořských Parkánech, zvláště v podvečer, zdá se mi, že musím uvidět nebo potkat štíhlého, zadumaného člověka, neustále na něco myslícího. Ano, že potkám Jaroslava Ferru, jak pomalým krokem jde směrem do Kotnovské ulice, do malé hospůdky "U Koruny". Tam měl své nejmilejší přátele: ctitele šachové hry. Co na tom, že byl úředníkem okresního úřadu, sám sebe nikdy nepočítal mezi veličiny a městskou "smetánku". Proto také jeho místo nebylo v Grandhotelu kde se také hrály šachy, ale právě v šachovém odboru Dělnického sportovního klubu, zkráceně DSK Tábor. A nejen že hrál, on byl srdcem, organizátorem šachového života v tomto prostém, zcela malém prostředí. Kolik dovedl nadchnout nových mladých lidí z řad dělnických a studentských! Kolikrát se dokázal "obětovat" ve hře, jen aby slabší soupeř měl dojem, že se mu podařilo zvítězit nad skutečným šachistou. Dovedl ho o tom přesvědčit. A tak rostly nové šachové kádry pod jeho nadšením, taktikou a radou. Nikdy nešel za svou vlastní šachovou slávou. Radoval se naopak z úspěchu druhých a dovedl celé hodiny přihlížet. Tak často k cizím prohraným partiím se vracel a učil, v čem a kde byla osudná chyba ve hře. Postavení si velmi dobře pamatoval a dovedl rázem celou situaci na šachovnici demonstrovat.

A což jeho simultánky! Kolik jich dovedl s námi sehrát z paměti a vždy většinu z nich vyhrál, nebo remízoval. A snad nejšťastnějším byl, vydařil-li se "tajný šachový výlet", k němuž obyčejně dal podnět. Takový nedělní den končil zpravidla "bleskovkou" a přilákal nové zájemce.

Takový byl Ferru, šachista, ale zároveň vždy prostý, inteligentní, skromný člověk. Přes jeho úřední funkci, dovedl již tenkrát sám vycítit, komu je křivděno a dovedl lidsky poradit, jak na to. I když šlo o zabavení tisku v první republice, nebo nebezpečí úředního stíhání s nádechem politickým. Rozhodně nepatřil mezi tehdejší byrokraty, i když měl denně v ruce mnohá razítka.

Smutno bylo v klubovně "U Koruny", když poprvé ve vedlejší místnosti se ozývaly zpupné hlasy okupantů. Svírali jsme pěstě a s námi i náš "pan Ferru". A nám mnohým se již tenkrát zdálo, že to byl vlastně soudruh Ferru. Šachové žurfixy se sávaly tichými politickými besedami a měli jsme radost z každého neúspěchu Němců a toužebně očekávali jejich konečný "mat".

Žel, nás zatím ubývalo. Mnohé z nás vzalo Gestapo dříve, jiné později. Jednoho dne došlo i na Jaroslava Ferru, který odcházel za mříže s podlomeným zdravím. Díval se tváří v tvář tento skvělý člověk podivné šachovnici života jako skutečný vlastenec svého národa.

Hrál tenkrát tu nejosudovější partii se skutečným nepřítelem ....
Neprohrál, jen ji s námi nemohl dokončit. Stal se hrdinou, který se
nevrátil, ale žije s námi v práci i myšlénkách. Žije s námi i v nové
organizaci lidového šachu.

Vy chtěl jste vždycky šachistů mít řadu,
jimž ŠACH je sportem, lidským osvěžením
a nehrát jen zvučně pro parádu,
pro oddech vyhrát i prohrát s potěšením .....

Jak jsem poznal krásu šachu, píše Robert Mixa:

Šachovnici mi dávno připomínalo malé zamřížované okénko přímo u země
v domě čp.103 v Klokotské ulici v Táboře. V tomto sklepním, nezdravém
bytě jsme bydleli s matkou 16 let. Bydlel zde i učitel Jan Votýpka,
nadšený neorganizovaný šachista, který si od píky vychovával soupeře
ve svém synku Jirkovi i ve mně. Dovedl své nadšení pro boj na 64 po-
líčkách vstěpit i nám. Nechával nás vyhrávat, radil, zlobil se ... ale
přišel okamžik, kdy my dokázali vyhrát nad ním. Pak už nám nic neod-
pouštěl a přestala se hlásit "garde d'armes" .....

V té době, někdy v létech 1926-1930 byl jsem pozván na jedno
sobotní odpoledne ke "koruně", kde na několika šachovnicích hráli nad-
šení mladí lidé, většinou studenti. Starší přihlíželi. Osmělil jsem se
a pustil rovněž do partie. Nevím, jestli jsem tenkrát vyhrál nebo pro-
hrál, ale jedno vím určitě, že znovu s námi celou partii přebral vlídný
usměvavý Jaroslav F e r r a a ukazoval nám, kde jsme chybovali. Pro
mne to bylo překvapení a zároveň úplné získání pro tuto krásnou hru.
Přestala být "hrou pro hru", stala se mi posilou, hrou spravedlivou, v
níž zvítězí ten, kdo lépe myslí a vzdělává se. A tak jsem se stal také
členem šachového odboru DSK, později zapisovatelem a propagátorem.
Táborský spolek šachistů Fiala nás nelákal; nám dělnickým chlapcům
bylo dobře v DSK. Byli jsme zde doma. Škrobenost a povýšenost by byl
naš starší druh Jaroslav Ferra netrpěl. A za to jsme ho mělo opravdu
rádi, my, tehdy mladí, ať to byl Martínek, Jan Král, Josef Šedivý, který
zahynul jako ilegální pracovník, a další.

Kolik to bylo "šachových čtvrtek" a později též "úterků" u
"Koruny", kolik partií, zápasů, simultánek a bleskových turnajů, na kte-
ré jsme se vždy těšili.

V tomto prostředí se však již tenkrát, hlavně ke konci první
republiky, začaly řešit problémy politické. Trápeny se názory, často
protichůdné a na šachovnici Evropy se připravovala zrada naší vlasti.

Nejsmutněji bylo u šachovnic v březnu 1939. Do naší klubovny
se vetřeli okupanti a sledovali, co jsme za partu. Zachovávali jsme
klid, při tom později jsme postupně četli ilegální "Rudé právo", tiš-
těné na průsvitném, lehce složitelném papíře. Přinášel jej s. Jan Král
nebo Šedivý. Se s. F. Martínkem jsme rozšiřovali tiskoviny "Národní
hnutí pracujících mládeže". To již nám šachy pomáhaly plně v naší po-
litické ilegální práci. Byla tu možnost scházet se a působit na dru-
hé. NHPM bylo však v Praze prozrazeno již v listopadu 1939 a já s
dalšími nečleny DSK zatčen 7. února 1940. A byl to opět Jaroslav Ferra
který mne v noci ze 6. na 7. únor chtěl prostřednictvím F. Bandase va-
royat. Gestapáci totiž "U Koruny" popíjeli a v podnapilosti vyžvanili
osoby, které budou ráno zatýkat. F. Bandase se však ke mně nedostal a
vzkaz vyříditi nemohl.

Byl jsem odloučen od nemocné matky, od redaktořiny ve spojení
s ilegální prací a od šachových přátel. Ale noví se našli v kriminál-
ce. Kdo šachy neuměl, tak se učil. Figurky? Chlebové, později v Bayer-
euthu látkové, vystužené dovedným krejčím lepenkou. Takového hezkého
koníčka mám dodnes na památku.

K počtě zakladatelů tábořského šachu
se podepsali:

Kerronová Leoš
Svoboda Vm
Eugenie Kerron
Kostejnová Matylda
Blasková Vladislav
Ludmila Pála

M. Jančič
J. Blahů

M. J. in Pála
v. Prameny

J. J. Antonín
K. Čihák

Josef Rybí
M. Měk

Štěpán Karel

J. Barboš
Robert Chytil

J. Hlavěk - Jiskra Písek

J. Hlavěk
J. Hlavěk

Blahů
Benyška

Janča
V. Hlavěk

Janča

M. J. in Pála

Frank Pavel
J. Hlavěk

Karel J. P.
Starofit - Pachyne
Janča

Janča

F. Máj
M. J. in Pála

Jo. Janča
M. J. in Pála

A. Písek

M. J. in Pála

Bohář J. P.

Rivacora
Štejs Písek

J. Hlavěk

Bohář J. P.

Janča

Janča

Janča

